

Slovo na úvod (1. slávnosť svätodušná, 5. júna 2022)

Svätíme sviatky zoslania Ducha Svätého a vzniku cirkvi.

Vnímame, že súčasná cirkev je v kríze.

Niektorí by ju z nej chceli vyvieť zvýšením atraktivity cirkvi: zmodernizovaním bohoslužieb a vierouky.

Iní zvýšením prísnosti – dôraznejším zachovávaním všetkých predpisov, starých zvykov a poriadkov.

Ani v jednom prípade sa však zamýšľaný výsledok nedostavuje.

Zásadnou otázkou v cirkvi totiž nie je: Čo udržať či zakonzervovať?, ale čo v sile Svätého Ducha rozvíjať?

Aby bola viera živá, je potrebné **držať sa Kristovho evanjelia, konať podľa neho a nanovo sa otvárať pôsobeniu Ducha Svätého.**

Ved' On je darcom živej viery. Tá sa posilňuje kontaktom s ďalšími kresťanmi. O prítomnosť Ducha Sv. medzi nami a o dar živej viery prosme v predspeve Najsvätejšej.

Kázeň z ev. Sl. Božích s VP, BA (NK), 5. 6. 2022, 8.30/10.00 h, 1. sl. svätodušná: ES 165, 167, 175, 216, 222, (VP: 273) A 41 a 42; ep.: Sk 2, 1 – ev.: J 14, 15 – 21

(31. októbra) v roku 1926 zomrel bohatý kanadský právnik a podnikateľ Charles Millar. Tento slobodný bezdetný muž sa stal známym závetom, ktorý zanechal a ktorý v jeho krajine vyvolal obrovský šok.

Millar mal vsutku osobitný druh humoru. Napr. svoje podiely v dostihovom klube v Ontáriu závetom poručil 2 mužom, ktorí boli známymi odporcami stávk na kone v dostihoch.

Jeho podiely vo veľkom katolíckom pivovare mali byť prevedené na protestantských pastorov v Toronte, ktorí sa zasadzovali za prohibíciu – zákaz výroby a predaja alkoholu.

Najznámejšou časťou jeho testamentu sa stalo **odkázanie väčšiny majetku tej žene z Toronta, ktorá do 10 rokov po Millarovej smrti porodí najväčší počet detí.**

Kanadou zmietala veľká hospodárska kríza. V Toronte bola v r. 1933 polovica obyvateľov nezamestnaná. Mzdy poklesli o 50%. Ľudia mali problém vyžiť. Vyhliadka na obrovský zisk však bola taká lákavá, že veľa žien sa pokúsilo vyhrať tieto zvláštne „Veľké bocianie dostihy“, ako „preteky“ nazývali. Podarilo sa to štyrom matkám. Tie v r. 1936 dostali – ako matky 9 detí – každá po 125 tisíc kanadských dolárov – čo je hodnota zodpovedajúca dnešnému 1,5 miliónu Eur. Stovky ďalších žien, ktoré podstúpili uvedené preteky, však zdrvené biedou vo svojich mnohopočetných rodinách sotva prežívali.

Pre Charlesa Millara bolo predstavou o jeho poslednej vôli spôsobenie čo najväčšieho chaosu a škody.

V prípade Pána Ježiša Krista to je naopak. **Keď Ježiš opúšťa túto zem, odovzdáva nám to najväčšie dedičstvo: svojho Svätého Ducha,** ktorý nás zjednocuje, utešuje, vedie a posilňuje, aby sme sa stali tými, ktorými sme povolani byť.

S príchodom Ducha Svätého sme dostali mnoho vzácnych

darov. Dnes si bližšie všimnime 3 z nich: SILU, LÁSKU A ISTOTU. No predtým sa pomodlime.

(Modlitba): Drahý Pane, Ty si sľúbil, že zošleš svojho Ducha. On nespôsobuje, závišť a konkurenčné preteky o prvenstvo, aké vyvolal závet Charlesa Millara. Tvoj Duch zjednocuje. Je Duchom porozumenia a je prístupný každému, kto sa otvára Jeho pôsobeniu. Nik nemusí prehrať. Nik, kto prichádza v pokore a s otvoreným srdcom, neobíde naprázdno.

Duchu Svätý, keď by si medzi nás vstúpil, tolko by sa toho zmenilo. Prosíme, príd'! Navštív nás plnosťou svojho bohatstva. Požehnaj svojmu slovu medzi nami, nech nás vedie k ochotnému nasledovaniu Pána Ježiša Krista a k láske k blížnym. Obnov nás a povzbud'. Premieňaj náš charakter, aby sme aj v starostiach dôverovali Tvojej moci. Tešili sa zo sily, istoty a lásky, ktorú nám dávaš. Amen.

2. TIMOTEOVI 1, 7: „Boh nám zaiste nedal ducha bojzlivosti, ale **sily, lásky** a rozvahy.“ **Botekov preklad)**

RÍMSKYM 8, 15 – 17: „¹⁵ Neprijali ste predsa ducha otroctva, aby ste sa zase báli, ale prijali ste ducha synovstva, ktorým voláme: Abba, Otče! ¹⁶ A ten istý Duch spolu s naším duchom **osvedčuje, že sme Božie deti.** ¹⁷ Ale ak sme deti, sme aj dedičia, a to dedičia Boží a spoludedičia Kristovi, ak s Ním trpíme, aby sme s Ním boli aj oslávení.“

Milí bratia a milé sestry!

V gréčtine sa Duch nazýva *pneuma*, čo znamená aj **dych**. Vieme, aká mizéria je jazdiť na nenafúkaných pneumatikách a naopak, aký potenciál dokážu prejavíť vzduchom správne nahustené pneumatiky. Ako nás dokážu posunúť vpred.

Aj **Boží dych – Duch Svätý, nás posúva vpred.**

(1) Ako prvý z darov Ducha, si všimnime **SILU. Svätý Duch nám dáva silu napredovať.** Otvára nové, netušené dvere, keď sa tie predošlé zatvárajú. Dáva nášmu životu nový impulz, keď sme vyčerpaní a necítíme sa dosť silní pokračovať.

Nepochybujem, že sme veriaci ľudia, že na ceste viery sme nazbierali mnohé skúsenosti, že nám nechýba vôľa. No **bez Božieho Ducha budú mať naša viera i vôľa – naše odhodlanie len krátky dych. Boží dych – Duch Svätý zostáva nevyhnutný, ak máme vo viere kráčať vpred.**

Je to ako plachetnicou. Niektoré dokážu dosiahnuť rýchlosť 70, 80 i viac km/h. Ani tie najdrahšie plachetnice vybavené skvelými technológiami, však bez vetra nemajú šancu skutočne napredovať. Na trasu, na ktorú im vo veterných podmienkach stačia 4 hodiny, v období bezvetria potrebujú celý deň.

Pán Boh nám dáva silu Ducha Svätého, vďaka ktorému môžeme duchovne napredovať, prekonávať aj zložité prekážky. Povstávať z našich hriechov a pokleskov.

Počet obyvateľov v Európe síce rastie, no v mnohých európskych krajinách nahrádza odchádzajúcu generáciu starších kresťanov iba minimum mladších veriacich. Mnohé kostoly sa zatvárajú. Je dôvodná obava, že ak bude tento trend pokračovať, kresťanská viera z európskeho kontinentu vymizne. Nedávno som sa zúčastnil medzinárodného ekumenického kurzu. Účastníčka zo Švédska povedala, že starší ľudia si v jej krajine myslia, že už sotva existujú nejaké kresťania. Je to podnet na zamyslenie a pokánie.

Bolo by však chybou zostať len pri ľudských úvahách, iba v zajatí štatistík a nepočítať s možnosťami pôsobenia Ducha Svätého. On je stále tu. Dáva nám dáva silu veriť, žiť vieru aktívne, životom i slovom svedčiť o Božej láske a tak bojovať proti rastúcemu odkresťančovaniu. **Svätý Duch** nám dáva silu stávať sa aktérmi Ježišovho prísľubu: „*Moje slovo nikdy nepominie.*“ **Dokáže zvrátiť priebeh udalostí** (čítaj: Ezechiel 37. kap. – videnie ako ožili suché kosti). **Bez Ducha Svätého by bola cirkev bezduhá.** Nezostávalo by nám iné, len upadnúť do pesimizmu a vzdať sa akejkolvek nádeje. Ale Duch je prítomný a stále

aktívny. Dáva nám silu veriť, vo viere vytrvať, napredovať. „*Boh nám zaiste nedal ducha bojovnosti, ale sily.*“

(2) Duch Svätý nám dáva aj UISTENIE. „*Duch ... osvedčuje, že sme Božie deti.*“ Thomas Goodwin, puritánsky duchovný zo 17. storočia, raz videl kráčať po ulici otca so synom. Otec zrazu vzal svojho syna do náručia, pevne ho objal, pobožkal a povedal mu, že ho nadovšetko miluje. Goodwin uvažoval: Bol teraz malý chlapec viac otcovým dieťaťom ako predtým? Objektívne nie, ale subjektívne gesto lásky bolo silné. **V náručí otca chlapec pocítil uistenie o svojom synovstve. Istotu, že je milovaným synom svojho otca.**

Keď na Letnice zostúpil Duch Svätý, bolo to, akoby nás náš nebeský Otec vzal do náručia. Máme istotu, že Mu patríme. Máte právo povedať si: Ak ma niekto taký mocný tak veľmi miluje, teší sa zo mňa, vynakladá nekonečné úsilie, aby ma zachránil, potvrdzuje, že ma nikdy nesklame, oslávi ma na celú večnosť tým, že odstráni všetko zlo z môjho života – keď je to všetko pravda – prečo by som mal žiť v strachu, obavách, ustarostenosti? **Duch Svätý nám dáva istotu, že sme Božie deti.** „*Ale ak sme deti, sme aj dedičia, a to dedičia Boží a spoludedičia Kristovi, ak s Ním trpíme, aby sme s*

Ním boli aj oslávení.“ Toto **UISTENIE** nám dáva Duch Svätý.

Spomínate si na hymnu lásky z 1. listu Korintským 13. kapitoly? Píše a v nej (v 1 – 2): *„A čo by som ľudskými jazykmi hovoril, aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som iba cvendžiacim kovom... A čo by som ... poznal všetky tajomstvá a mal všetko možné poznanie, a čo by som mal takú vieru, že by som hory prenášal, a lásky by som nemal – nič nie som.“*

Tieto slová by sme mohli preniesť na istotu, ktorú nám daruje Duch Svätý: Ak chodím do kostola, ak sa správam ako dobrý kresťan, ak sa nehanbím priznať k cirkvi, no **keď nemám istotu, že som Božie dieťa, že mi bolo odpustené, že som milovaný, že mi Boh pripravil nádhernú večnú budúcnosť, potom mi je moje kresťanstvo nanič.**

Ako vieme, že v nás pôsobí Duch Svätý? Jeden profesor fyziky, ktorého výskum je všeobecne uznávaný jeho kolegami, raz v rozhovore povedal, že jeho **viera je dôležitejšia ako jeho vedecké schopnosti**. Bol šťastný, že ho jeho kolegovia oceňujú, ale toto šťastie nebolo úmerné jeho náboženskému presvedčeniu. Vieru v Krista by nevymenil za nič na svete. **Kto**, podobne ako on, **pochoпил, že nie je nič dôležitejšie ako patriť Kristovi, mať istotu**

spásy, istotu odpustenia hriechov a Božieho detinstva, znamená to, že v ňom pôsobí Duch Svätý.

(3) Napokon, Duch Svätý nám dáva **LÁSKU**. Spomínaná hymna lásky opisuje cirkev, ktorá nie je virtuálna. Nestačí si len prečítať poučné kázne a duchovné texty na internete alebo čítať knihy súcich teológov – hoci čítanie srdečne odporúčam. **Viera je v prvom rade zdieľanie sa s bratmi a sestrami pri Službách Božích v cirkevnom zbere.** Je v istom zmysle ako manželstvo. Keď sa s niekým oženíte/za kohosi vydáte, vstúpite do jeho rodiny. Máte do činenia s jej priateľmi. – S výhodami i nevýhodami. Podobne to platí aj o cirkvi. Nie vždy je ľahké byť súčasťou komunity cirkevného zboru. Nielen pre chyby druhých, ale aj kvôli našich chybám, hriechom nedokonalosti. Cirkev, **cirkevný zbor** má však aj svoje krásne stránky a predovšetkým **je miestom, kde sa Duch Svätý prejavuje vo svojej SILE, v ISTOTE, ktorú nám dáva a v LÁSKE.** Toto je dedičstvo, ktoré nám Kristus zanecháva na Letnice. O svätodušných sviatkoch hovorievame ako o narodeninách cirkvi. No pôsobením Ducha Svätého nám Pán daroval aj dedičstvo **Dnešok je teda nielen dňom narodením cirkvi, ale v istom zmysle dňom vyplatenia dedičstva. Využívajme ho naplno.** Amen.

Použitím myšlienok Aleša Opatrného a Daniela Gnaegiho:

Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár